

Չ կ'ըսեմ հաշիւ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՐԱՄԱՆ N 672-Կ «13.» 10.10թ.

Պատմության և մշակույթի մի շարք հուշարձանների պահպանական գոտիների
պահպանության /օգտագործման/ պայմանակարգերը սահմանելու մասին

Ի կատարումն ՀՀ վարչապետի 2010 թ. հունիսի 9-ի N 02/24.2/6776-10, հուլիսի 15-ի N 02/24.2/8151-10 և հոկտեմբերի 6-ի 02/24.2/12017-10 հանձնարարականների, ինչպես նաև ղեկավարվելով <<Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության և պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին>> ՀՀ օրենքի 9-րդ, 16-րդ, 38-րդ հոդվածների պահանջներով՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ

1. Հաստատել՝

ՀՀ Տավուշի մարզի Գոշի գյուղական համայնքի տարածքում գտնվող պատմության և մշակույթի հուշարձան <<Գոշավանք> վանական համալիրի պահպանական գոտու պահպանության /օգտագործման/ պայմանակարգը՝ համաձայն N 1 հավելվածի,

ՀՀ Արագածոտնի մարզի Իրինդի գյուղական համայնքի տարածքում գտնվող պատմության և մշակույթի հուշարձան 7-րդ դարի եկեղեցու պահպանական գոտու պահպանության /օգտագործման/ պայմանակարգը՝ համաձայն N 2 հավելվածի,

ՀՀ Կոտայքի մարզի Բջնի գյուղական համայնքի տարածքում գտնվող պատմության և մշակույթի հուշարձան <<Բջնո ամրոցի>> պահպանական գոտու պահպանության /օգտագործման/ պայմանակարգը՝ համաձայն N 3 հավելվածի:

2. Նախարարության աշխատակազմի պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալության պետի ժամանակավոր պաշտոնակատար Ս. Առաքելյանին՝

պայմանակարգերը ՀՀ մարզպետներին, տեղական ինքնակառավարման համապատասխան մարմիններին և շահագրգիռ կազմակերպություններին ու անհատներին տրամադրման աշխատանքները:

- 2) սահմանված կարգով վերահսկել սույն հրամանի 1-ին կետում թվարկված հուշարձանների պահպանական գոտիների պահպանության /օգտագործման/ պայմանակարգերի պահանջների կատարումը և դրա վերաբերյալ մինչև յուրաքանչյուր ամսվա 15-ը նախարարին ներկայացնել տեղեկույթ:
3. Սույն հրամանի կատարման պատասխանատվությունը դնել նախարարության աշխատակազմի պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալության պետի պաշտոնակատար Ս. Առաքելյանի վրա:
4. Սույն հրամանի կատարման հսկողությունը վերապահել նախարարի տեղակալ Ա. Սամուելյանին:

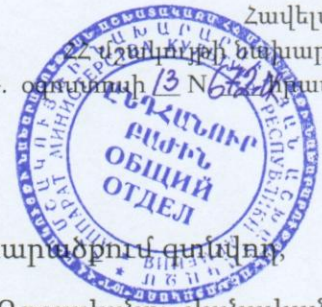
Նախարար՝

Հ. ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հավելված 1
ՀՀ Վաճառքի Եւ Խառնուրդի
2010 թ. օգոստոսի 13 N 674-Ն հրամանի

ՀՀ Տավուշի մարզի Գոշի գյուղական համայնքի տարածքում գտնվող պատմության և մշակույթի հուշարձան հանդիսացող <<Գոշավանք> վանական համալիրի պահպանական գոտու պահպանության (օգտագործման) պայմանակարգ

I. Ընդհանուր դրույթ.

1. Սույնով սահմանվում է <<Գոշավանք> վանական համալիրի (այսուհետ՝ հուշարձան) պահպանական գոտու տարածքի օգտագործման (շինարարական, գյուղատնտեսական և այլ աշխատանքների կատարման և տարածքի օգտագործման որոշակի սահմանափակումներով) պայմանակարգը՝ նպատակաուղղված հուշարձանի անխաթար պահպանմանը, քաղաքաշինական դերի և տեսողական ընկալման նպաստավոր պայմանների ապահովմանը:

II. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում գործող սահմանափակումները.

2. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում արգելվում է.

1) հուշարձանի պարսպապատ տարածքում (հուշարձանի բուն տարածք)՝ պատմական և քաղաքաշինական միջավայրի փոփոխության ուղղությամբ կատարվող բոլոր աշխատանքները (ներառյալ՝ ծառատնկում, գյուղատնտեսական, հողային ու շինարարական աշխատանքներ, վերգետնյա խողովակաշարերի ու բարձր լարման հաղորդալարերի անցկացում և դրանց հենասյուների տեղադրում և այլն), բացառությամբ սույն պայմանակարգով սահմանվածների, ինչպես նաև հուշարձանների պահպանության բնագավառի պետական լիազորված մարմնի (այսուհետ՝ լիազոր մարմին) կողմից թույլատրվածների.

2) հուշարձանի պարսպապատերից դուրս պատմականորեն ստեղծված քաղաքաշինական միջավայրի իրավիճակի փոփոխություն առաջացնող կառուցապատման աշխատանքները.

3) հողերի ստորգետնյա մշակութային շերտերին վնաս պատճառող հողաշինական աշխատանքները.

4) տրանսպորտային միջոցների կամ գյուղատնտեսական և այլ հատուկ մեքենաների կայանումը.

3. Անհրաժեշտ է.

1) անխաթար պահպանել պատմական կառույցների պատմական տարրերը, հատակագծային-ծավալատարածական հորինվածքը, ճարտարագիտականատրուկտորական կառուցվածքը, բնական և պատմամշակութային լանդշաֆտը.

2) ապահովել սանիտարահիգիենիկ և հակահրդեհային նորմերի պահանջների կատարումը.

3) հնագիտական նյութերի և այլ պատմամշակութային արժեքների հայտնաբերման փաստերի մասին անհապաղ տեղեկացնել հուշարձանների պահպանության բնագավառի պետական լիազորված մարմնին (այսուհետ՝ լիազոր մարմին):

4. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում միայն լիազոր մարմնի համաձայնությամբ կարող են իրականացվել.

1) հուշարձանի վերականգնման, նորոգման, պեղման, բարեկարգման, և տարածքի հիդրոերկրաբանական աննպաստ պայմաններից և դինամիկ ազդեցություններից պաշտպանական միջոցառումների կատարման աշխատանքներ.

2) ոչ բարձր լարման էլեկտրագծերի ու ոռոգման ջրագծերի անցկացման աշխատանքներ.

3) այցելուների և զբոսաշրջիկների անվտանգությունն ապահովող միջոցառումների կատարման աշխատանքներ.

4) այլ բնույթի աշխատանքներ:

III. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքի թույլատրելի օգտագործումը.

5. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում անարգել (առանց լիազոր մարմնի համաձայնության) կարող են իրականացվել.

1) սեփականաշնորհված հողատարածքներում (տնամերձերում) ծառատնկման, պտղատու ծառերի և բանջարաբուստանային բույսերի, մշակաբույսերի մշակման աշխատանքներ և վարուցանք.

2) բնակիչներին պատկանող բնակելի և օժանդակ շենքերի նորոգման աշխատանքներ՝ պահպանելով սույն պայմանակարգում նշված սահմանափակումները:

ՀՀ մշակույթի նախարարության
աշխատակազմի ղեկավար՝

Ս. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

ՀՀ Արագածոտնի մարզի Իրինդի գյուղական համայնքի տարածքում գտնվող, պատմության և մշակույթի հուշարձան հանդիսացող 7-րդ դարի եկեղեցու պահպանական գոտու պահպանության (օգտագործման) պայմանակարգ

I. Ընդհանուր դրույթ.

1. Սույնով սահմանվում է Իրինդի գյուղական համայնքի տարածքում գտնվող, պատմության և մշակույթի հուշարձան հանդիսացող 7-րդ դարի եկեղեցու (այսուհետ՝ հուշարձան) պահպանական գոտու տարածքի օգտագործման (շինարարական, գյուղատնտեսական և այլ աշխատանքների կատարման և տարածքի օգտագործման որոշակի սահմանափակումներով) պայմանակարգը՝ նպատակաուղղված հուշարձանի անխաթար պահպանմանը, քաղաքաշինական դերի և տեսողական ընկալման նպաստավոր պայմանների ապահովմանը:

II. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում գործող սահմանափակումները.

2. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում արգելվում է.

1) պատմական և քաղաքաշինական միջավայրի փոփոխության ուղղությամբ նախատեսվելիք բոլոր աշխատանքները (ներառյալ՝ ծառատնկում, շինարարական աշխատանքներ, վերգետնյա խողովակաշարերի ու բարձր լարման հաղորդալարերի անցկացում, հենասյուների տեղադրում և այլն),

2) հողերի ստորգետնյա մշակութային շերտերին վնաս պատճառող գյուղատնտեսական և հողաշինական աշխատանքները.

3) հրդեհավտանգ և այլ վնասկար արտադրություն ունեցող նյութերի պահեստավորումը.

4) տրանսպորտային միջոցների կամ գյուղատնտեսական և այլ հատուկ մեքենաների կայանումը, ինչպես նաև ծանր մեքենաների երթևեկությունը պահպանական գոտիով անցնող ճանապարհով.

5) ջրառողջման աշխատանքներ հուշարձանի արտաքին պատերից ոչ պակաս, քան 5 մ հեռավորությամբ հողատարածքում.

3. Անհրաժեշտ է.

1) անխաթար պահպանել պատմական կառույցների պատմական տարրերը, հատակագծային-ծավալատարածական հորինվածքը, ճարտարագիտական ստորակոորդինատային կառուցվածքը, բնական և պատմամշակութային լանդշաֆտը.

2) ապահովել սանիտարահիգիենիկ և հակահրդեհային նորմերի պահանջների կատարումը.

3) հնագիտական նյութերի և այլ պատմամշակութային արժեքների հայտնաբերման փաստերի մասին անհապաղ տեղեկացնել հուշարձանների պահպանության բնագավառի պետական լիազորված մարմնին (այսուհետ՝ լիազոր մարմին):

4. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում միայն լիազոր մարմնի համաձայնությամբ կարող են իրականացվել.

1) հուշարձանի վերականգնման, նորոգման, պեղման, բարեկարգման և տարածքի հիդրոերկրաբանական աննպաստ պայմաններից և դինամիկ ազդեցություններից պաշտպանական միջոցառումների կատարման աշխատանքներ.

2) ոչ բարձր լարման էլեկտրազծերի, ոռոգման ջրազծերի անցկացման աշխատանքներ.

3) այցելուների և զբոսաշրջիկների անվտանգությունն ապահովող միջոցառումների կատարման աշխատանքներ.

4) ցուցանակների տեղադրման աշխատանքներ:

III. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքի թույլատրելի օգտագործումը.

5. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում անարգել (առանց լիազոր մարմնի համաձայնության) կարող են իրականացվել.

1) սեփականաշնորհված հողատարածքներում (տնամերձերում) բանջարաբուստանային բույսերի, մշակաբույսերի մշակման աշխատանքներ և վարուցանք.

2) բնակիչներին պատկանող բնակելի և օժանդակ շենքերի նորոգման աշխատանքներ՝ պահպանելով սույն պայմանակարգում նշված սահմանափակումները:

ՀՀ մշակույթի նախարարության
աշխատակազմի ղեկավար՝

Ս. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

ՀՀ Կոտայքի մարզի Բջնի գյուղական համայնքի տարածքում գտնվող,
պատմության և մշակույթի հուշարձան հանդիսացող <<Բջնո ամրոցի>>
պահպանական գոտու պահպանության /օգտագործման/ պայմանակարգ

I. Ընդհանուր դրույթ.

1. Սույնով սահմանվում է Բջնի գյուղական համայնքի տարածքում գտնվող,
պատմության և մշակույթի հուշարձան հանդիսացող <<Բջնո ամրոցի>> /այսուհետ՝
հուշարձան/ պահպանական գոտու տարածքի օգտագործման /շինարարական,
գյուղատնտեսական և այլ աշխատանքների կատարման և տարածքի օգտագործման
որոշակի սահմանափակումներով/ պայմանակարգը՝ նպատակաուղղված
հուշարձանի անխաթար պահպանմանը, քաղաքաշինական դերի և տեսողական
ընկալման նպաստավոր պայմանների ապահովմանը:

II. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում գործող սահմանափակումները.

2. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում արգելվում են.

1) պատմական և քաղաքաշինական միջավայրի փոփոխության ուղղությամբ
նախատեսվելիք բոլոր աշխատանքները /ներառյալ՝ շինարարական աշխատանքներ,
վերգեոնյա խողովակաշարերի ու բարձր լարման հաղորդալարերի հենասյուների
տեղադրում և այլն/ հուշարձանի պարսպապատ տարածքում (հուշարձանի բուն
տարածք), բացառությամբ սույն պայմանակարգով սահմանվածների, ինչպես նաև
հուշարձանների պահպանության բնագավառի պետական լիազորված մարմնի
(այսուհետ՝ լիազոր մարմին) կողմից թույլատրվածների.

2) հողերի ստորգետնյա մշակութային շերտերին վնաս պատճառող
գյուղատնտեսական և հողաշինական աշխատանքները.

3) հրդեհավտանգ և այլ վնասակար արտադրություն ունեցող նյութերի
պահեստավորումը.

4) տրանսպորտային միջոցների կամ գյուղատնտեսական և այլ հատուկ մեքենաների երկարատև կայանումը.

5) ջրառոգման աշխատանքները հուշարձանի արտաքին պատերի եզրամասից մինչև 3 մ հեռավորությամբ հողատարածքում:

3. Անհրաժեշտ է.

1) անխաթար պահպանել պատմական կառույցների պատմական տարրերը, հատակագծային-ծավալատարածական հորինվածքը, ճարտարագիտական ստորակտորական կառուցվածքը, բնական և պատմամշակութային լանդշաֆտը.

2) ապահովել սանիտարահիգիենիկ և հակահրդեհային նորմերի պահանջների կատարումը.

3) հնագիտական նյութերի և այլ պատմամշակութային արժեքների հայտնաբերման փաստերի մասին անհապաղ տեղեկացնել հուշարձանների պահպանության բնագավառի պետական լիազորված մարմնին (այսուհետ՝ լիազոր մարմին):

4. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում միայն Լիազոր մարմնի համաձայնությամբ կարող են իրականացվել.

1) հուշարձանի վերականգնման, նորոգման, պեղման, բարեկարգման, և տարածքի հիդրոերկրաբանական աննպաստ պայմաններից և դինամիկ ազդեցություններից պաշտպանական միջոցառումների կատարման աշխատանքներ.

2) ոչ բարձր լարման էլեկտրագծերի, ոռոգման ջրագծերի անցկացման աշխատանքներ.

3) այցելուների և զբոսաշրջիկների անվտանգությունն ապահովող միջոցառումների կատարման աշխատանքներ:

4) ցուցանակների տեղադրման աշխատանքներ:

III. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքի թույլատրելի օգտագործումը.

1. Հուշարձանի պահպանական գոտու տարածքում անարգել (առանց լիազոր մարմնի համաձայնության) կարող են իրականացվել.

1) սեփականաշնորհված հողատարածքներում (տնամերձերում) ծառատնկման, պտղատու ծառերի և բանջարաբոստանային բույսերի, մշակաբույսերի մշակման աշխատանքներ և վարուցանք.

2) բնակիչներին պատկանող բնակելի և օժանդակ շենքերի նորոգման աշխատանքներ՝ պահպանելով սույն պայմանակարգում նշված սահմանափակումները:

ՀՀ մշակույթի նախարարության
աշխատակազմի ղեկավար՝

Ս. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ